

Raadsvoorstel

Onderwerp: Verduurzamen sportpark in Winsum (zonneparking)

Datum: 18 maart 2021

Agendapunt: 9

Behandeling: Besluitvormend

Portefeuille-

houder(s): Wethouder T. de Vries

Steller: Alexandra Das a.das@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.008988

1. Samenvatting

De verduurzaming van het sportpark Winsum-West kent een lange voorgeschiedenis. Uiteindelijk is gekozen voor het aanleggen van zonnecarports die evenveel duurzame energie leveren als door de sportverenigingen wordt gebruikt.

De Stichting Schilligehamster Zon, die voor dit doel door de sportverenigingen is opgericht, zal het beheer hebben van deze zonnecarports.

De gemeente stelt een investeringskrediet beschikbaar voor het aanleggen van de draagconstructie van deze zonnecarports, daarnaast verstrekt de gemeente een lening aan de Stichting Schilligehamster Zon waardoor deze in staat is om de zonnepanelen aan te schaffen. De stichting zal deze lening terugbetalen uit de opbrengsten van duurzame energie die de zonnecarports genereren.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Het investeringskrediet ter grootte van € 275.000 voor investeringen in duurzaamheid in het gebied Winsum-West te verlagen naar € 120.000,- en deze als volgt te besteden:
 - € 40.000,- beschikbaar te stellen voor voorbereidingskosten;
 - € 80.000,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van de staalconstructie ten behoeve van de zonnecarports;
2. De voorbereidingskosten ter grootte van € 40.000 te dekken door een onttrekking uit de reserve Klimaatbeleid.
3. Kennis te nemen van - en geen wensen of bedenkingen te uiten op - het voornemen van het college van B&W om een lening van € 155.000,- beschikbaar te stellen met een looptijd van 16 jaar aan de Stichting Schilligehamster Zon voor het aanleggen van zonnepanelen op de carports in sportpark Winsum-West.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In 2014 heeft de gemeenteraad van Winsum de wens uitgesproken dat bij de versterking en ontwikkeling van het sportgebied in Winsum-West tot een duurzame invulling van het gebied zou worden gekomen.

3.2 Bevoegdheid raad

De raad is bevoegd kredieten beschikbaar te stellen voor de realisatie van duurzame maatregelen in sportpark Winsum-West, en in te stemmen met het verstrekken van een lening aan de Stichting Schilligehamster Zon.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Nota met beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland;
Uitgangspunten publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland

3.4 Historische context

Op 7 oktober 2014 heeft de gemeenteraad van Winsum de startnotitie ontwikkelingsvisie Winsum-West vastgesteld. In deze notitie wordt als doel aangegeven om het gebied ten westen van de N361 te versterken en verder te ontwikkelen tot een aantrekkelijk sportief en recreatief gebied. Bij het vaststellen van deze notitie is de wens uitgesproken tot een compact nieuw voetbalcomplex te willen komen met een duurzame invulling van het gehele gebied.

In 2015 is op basis van bovengenoemde uitgangspunten een brede verkenning gestart met de gebruikers van het gebied.

Begin 2016 hebben diverse sessies plaatsgevonden met de provincie, Prolander, Libau en de voetbalvereniging om tot een goede ruimtelijke invulling te komen. Daarbij is het gehele gebied geanalyseerd en is naar de ruimtelijke structuur en landschapswaarden gekeken. Vervolgens zijn de kernkwaliteiten in het gebied benoemd. Bij de inrichting van het gebied is rekening gehouden met deze kwaliteiten. Deze ruimtelijke analyse vormt de grondslag voor twee ontwerp- modellen, waarvan het model sportlandschap de voorkeur kreeg vanwege de hoogwaardige landschappelijke inrichting, en verder is uitgewerkt.

Inmiddels is het bestemmingsplan definitief, hebben aanbesteding en gunning plaatsgevonden, is begonnen met de realisatie van de inrichting van het sportlandschap, en parallel daaraan de bouw van het clubhuis en kantine van de voetbalvereniging. Het gebouw en de sportvelden zijn inmiddels in zijn geheel in gebruik genomen.

In de begroting 2020 is een investeringsbudget van € 275.000,- beschikbaar gesteld voor het verduurzamen van het nieuwe gebouw van de voetbalvereniging, en van de gebouwen van hockey-/korfbal- en tennisvereniging, en van het zwembad. Tegenover deze kosten staat een gebruikersvergoeding van de verenigingen, die zij betalen uit de verminderde kosten voor energiegebruik.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Door het beschikbare investeringskrediet op de voorgestelde manier beschikbaar te stellen wordt Sportpark Winsum-West op een blijvende manier verduurzaamd.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Meerdere adviesbureaus zijn betrokken geweest om te adviseren over de verduurzaming van de gebouwen in het sportpark Winsum-West. In aanvang is het verwarmen van het zwembad met een houtsnipperkachel onderzocht, het leggen van zonnepanelen op de verschillende clubgebouwen, en het verwarmen door middel van lucht- of bodemwarmtepompen. In de loop der tijd zijn de eisen voor nieuwbouw aangescherpt, en is het gebouw van de voetbalvereniging al zeer duurzaam en aardgasvrij ontworpen. Daarnaast bleken de cv-installaties van diverse gebouwen vrij recent vervangen te zijn. Daarom is het adviesbureau Greenspread aangetrokken om de voorliggende adviezen over duurzaamheid nog eens naast elkaar te leggen en te beoordelen, en met een realistisch advies te komen over de duurzaamheid van het sportlandschap. Greenspread komt tot de conclusie dat het verduurzamen van individuele gebouwen op dit moment geen meerwaarde biedt.

Daarentegen kan het park in zijn geheel verduurzaamd worden door het aanleggen van zonnepanelen op een overkapping van de nieuw aangelegde parkeerplaats, hierna: zonnecarports. De elektriciteit die deze panelen opwekken komt overeen met het gebruik van de verenigingen. De elektriciteit wordt terug geleverd aan het elektriciteitsnet. Hiervoor

is een SDE-subsidie verkregen. Uit de opbrengsten kunnen de verenigingen de verkregen lening aflossen.

Om optimaal gebruik te maken van verschillende financieringsregelingen is het van belang dat de sportverenigingen eigenaar worden van deze zonnecarports. Voor dit doel is inmiddels een stichting opgericht, die het beheer en de opbrengsten van de zonnecarports op zich neemt. Dit is de Stichting Schilligehamster Zon.

Greenspread heeft een business case uitgewerkt, en zal de uitvoering begeleiden. De verenigingen betalen de lening terug uit de energieopbrengsten, zoals zij in het oorspronkelijke plan de gebruikersvergoeding zouden hebben betaald uit de verminderde energielasten.

5.2 Risico's

Aan de Stichting Schilligehamster Zon wordt een lening verstrekt met een looptijd van 16 jaar. Omdat de SDE-subsidie reeds is toegekend voor eveneens 16 jaar is er een gegarandeerde financiële opbrengst van de zonnepanelen, waarmee de terugbetalingscapaciteit van de Stichting is gewaarborgd.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Doordat het plan is veranderd, financiert de gemeente niet meer de gehele installatie voor, zoals oorspronkelijk de bedoeling was. Hierdoor was het oorspronkelijke voorstel dan ook budgettair neutraal.

De gemeente draagt zorg voor de voorbereidingskosten en het plaatsen van de staalconstructie van de zonnecarports.

De zonnepanelen worden aangeschaft door en worden eigendom van de stichting, zoals hiervoor benoemd, om optimaal gebruik te kunnen maken van aanvullende financieringsmogelijkheden.

Om dit mogelijk te maken verstrekt de gemeente een lening aan de stichting. De stichting betaalt deze lening terug uit de opbrengsten van duurzame energie van deze panelen.

De door Greenspread uitgewerkte business case is als bijlage bij dit voorstel toegevoegd.

Dat leidt tot het volgende bestedingsvoorstel:

€ 40.000,- is bestemd voor voorbereidingskosten en advies. Deze kosten bestaan o.a. uit de SDE-aanvraag, opstellen van de business case en aanvraag van de omgevingsvergunning;

€ 80.000,- is bestemd voor het realiseren van de staalconstructie van de zonnecarports; en

€ 155.000,- is bedoeld voor de aanschaf van de zonnepanelen. Dit bedrag wordt aan de stichting verstrekt in de vorm van een lening.

In onze begroting is een investeringskrediet geraamd van € 275.000 voor duurzame maatregelen op het sportpark Winsum-West. Dit krediet wordt verlaagd naar € 120.000. Ter dekking van de voorbereidingskosten zal € 40.000 worden onttrokken uit de reserve Duurzaamheid.

De kapitaallasten als gevolg van de investering van € 80.000 in de draagconstructie moet worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2021. Deze kapitaallasten zijn berekend op een afschrijftermijn van 25 jaar. De zonnepanelen en dus ook de draagconstructie zullen in ieder geval 25 jaar in stand blijven. Het gaat om een jaarlijks bedrag van € 4.400,--.

Door de lange voorgeschiedenis, en het reeds beschikbaar zijn van het investeringskrediet van € 275.000, wordt er in dit incidentele geval voor gekozen om een deel van het krediet beschikbaar te stellen in de vorm van een lening aan de Stichting Schilligehamster Zon.

Lening ten behoeve van de aanschaf van zonnepanelen

Hoewel de gemeente zich op het standpunt stelt dat zij zich niet in de rol van geldschieter wil bevinden, zijn hierop uitzonderingen mogelijk.

In de bij de “Nota met beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland” behorende “Uitgangspunten publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland” worden deze beschreven:

Artikel 3 a:

De te financieren zaken moeten nodig zijn in het kader van de uitvoering van een publieke taak in de gemeente Het Hogeland, en er moet een relevant maatschappelijk belang worden gediend. De criteria waaraan moet worden voldaan staan beschreven in artikel 3b:

1. de aanvrager maakt al gebruik van een structurele subsidie:

Hoewel de sportverenigingen geen structurele directe subsidie ontvangen, heeft de gemeente aan de voetbalvereniging reeds een garantstelling verleend voor een bedrag van € 350.000,- voor de bouw van kantine en kleedkamers. Daarmee heeft zij aangegeven deze vereniging van relevant maatschappelijk belang te vinden. Daarnaast worden de sportaccommodaties niet tegen de kostprijs verhuurd, waardoor wel sprake is van een indirecte structurele subsidie.

2. de aanvraag sluit aan bij bestaand beleid:

De aanvraag sluit, zoals eerder benoemd, aan bij de startnotitie ontwikkelingsvisie Winsum-West (vastgesteld 7 oktober 2014) Daarnaast sluit hij aan bij de duurzaamheidsdoelstellingen van het college en genoemd in de Visie Ruimte. Daarnaast wordt in diverse beleidsstukken het belang van sport onderschreven:

Lokaal positief gezondheidsbeleid Gemeente Het Hogeland 2020-2023

Lokaal Sportbeleid

Sport en bewegen (in het coalitieakkoord)

Startnotitie Beweeg- en Sportvisie

3. de te financieren zaken moeten essentieel zijn voor het functioneren van de aanvrager:

Verduurzaming van sportverenigingen is essentieel voor henzelf, en als voorbeeldfunctie die zij hebben voor hun leden. Omdat veel jongeren gebruik maken van de voorzieningen is dit bereik extra groot. De energielasten van de verenigingen worden betaalbaar door deze duurzame voorziening te realiseren.

4. de zaken moeten in overwegende mate ten goede komen aan de inwoners van de gemeente en in de gemeente worden gerealiseerd:

De opbrengsten van de duurzame energie die wordt opgewekt komen ten goede aan de sportverenigingen, die stevig verankerd zijn in de lokale gemeenschap

Voor het verkrijgen van een lening in plaats van een garantstelling zijn daarnaast voorwaarden genoemd in de “Nota met beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Het Hogeland”:

1. de aanvrager moet niet zelf door contributieverhoging of een banklening de middelen kunnen verkrijgen:

Contributieverhoging leidt tot minder toegankelijkheid voor de leden, en is daarmee niet in het algemeen maatschappelijk belang. De verenigingen (in de vorm van de Stichting) hebben offertes aangevraagd bij 4 banken, waarbij gebleken is dat het voor hen niet mogelijk is een banklening te verkrijgen.

2. de aanvrager moet de mogelijkheden onderzoeken van andere garantstellingen door waarborgfondsen.

De Stichting Waarborgfonds voor de Sport zou hier een logische partner zijn. Maar deze stichting geeft geen garantstellingen af aan stichtingen. Aangezien voor de uitvoering van het project de Stichting Schilligehamster Zon noodzakelijk is, (waarbij de samenwerking tussen de verenigingen door de gemeente als zeer wenselijk wordt gezien), is het niet mogelijk voor de verenigingen om afzonderlijk een garantstelling aan te vragen. Ook deze mogelijkheid vervalt dus.

Daarom wordt voorgesteld het voor de zonnepanelen benodigde bedrag van € 155.000,- beschikbaar te stellen in de vorm van een lening aan de Stichting Schilligehamster Zon met

een looptijd van 16 jaar. Deze looptijd van 16 jaar komt overeen met de periode van de verkregen SDE-subsidie, waardoor een gegarandeerde opbrengst uit de verkoop van de opgewekte energie wordt verzekerd.

7. Inbreng belanghebbenden

De sportverenigingen die gebruik maken van het Sportpark Winsum-West zijn vanaf het begin betrokken geweest bij de poging het sportpark te verduurzamen. Om dit concreet te kunnen uitvoeren hebben zij de Stichting Schilligehamster Zon opgericht, zodat zij daadwerkelijk de exploitatie van de zonnecarports op zich kunnen nemen.

Voor het oprichten van de stichting hebben zij hun leden geraadpleegd.

Volgens de business case zal de stichting vanaf het begin € 4.498 per jaar meer ontvangen dan ze jaarlijks betaalt aan aflossing en rente van de lening aan de gemeente. Over de besteding van deze middelen zal het stichtingsbestuur zelf beslissen, passend binnen het vastgelegde doel van de stichting namelijk: Productie van elektriciteit door zonnecellen, warmtepompen en waterkracht.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Inmiddels is de transportcapaciteit op het elektriciteitsnet aangevraagd.

De aanbesteding voor de zonnecarports zal plaatsvinden zodra bekend is dat de benodigde budgetten beschikbaar zijn.

8.2 Tijdspad

Na een positief besluit van uw raad zullen de zonnecarports in de loop van 2021 kunnen worden gerealiseerd.

8.3 Communicatie

De verenigingen zullen zelf met hun leden over de plannen en de uitvoering daarvan communiceren.

De opening van de zonnecarports in de loop van 2021 zal een feestelijke gelegenheid zijn.

8.4 Evaluatie

Financiële evaluatie: de terugbetaling van de lening aan Schilligehamster Zon.

De opbrengsten van de stichting zullen opnieuw worden geïnvesteerd in duurzame maatregelen. In de jaarstukken van de stichting zullen deze maatregelen terug te vinden zijn.

Bijlage(n):

1. Business case zonnecarports
2. Begrotingswijziging

Winsum, 19 januari 2021.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding